

[Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen.] adgangen til at forlange afsked med pension på grund af alder, medfører lovforslaget den ændring, at der gives tjenestemænd, for hvem den frivillige afgangsalder nu i almindelighed indtræder ved det 67. år, ret til sådan afsked fra udgangen af den måned, hvori de fylder 60 år. Der sker således en udvidelse af den tidsramme, inden for hvilken en tjenestemand kan vælge at lade sig pensionere. Som led i denne nyordning stilles forslag om, at der skal ske et fradrag i pensionen, når en tjenestemand på eget initiativ tager sin afsked efter at være fyldt 60 år, idet der efter de foreslåede bestemmelser afkortes et beløb for den tid, der står tilbage, indtil han fylder 67 år eller opnår den aldersgrænse under 67 år, der måtte være fastsat som pligtig afgangsalder for den pågældende stilling. Det er foreslået, at de nærmere retningslinjer for beregning af denne afkorting fastlægges ved aftale med tjenestemændenes centralorganisationer.

Også hvor det drejer sig om pensionering af helbredsmæssige årsager, baner lovforslaget vej for en ordning, der er mere nuanceret end den hidtidige.

Der er på dette område som en nydannelse foreslået indført bestemmelser om ret til en kvalificeret svagelighedspension, der kommer til anvendelse i de tilfælde, hvor en tjenestemand måtte blive afskediget før sit fyldte 60. år på grund af erhvervsevnedssættelse til en tredjedel eller derunder. Det særlige pensionsbehov, der foreligger i et sådant tilfælde, tilgodeses gennem bestemmelse om, at pensionen udbetales med beløb af samme størrelse som den pension, der ville være opnået, hvis den pågældende tjenestemand var forblevet i tjenesten, indtil han skulle have været afskediget på grund af alder. De lempelser, som denne ordning af pensionsforholdene for tjenestemænd, der bliver invalideret, er udtryk for, står bl. a. i forbindelse med de omflyttelighedsregler, der indgår i forslaget til ny tjenestemandsslov. Ved disse regler skabes der øget mulighed for at omplacere tjenestemænd, som af helbredsmæssige grunde er ude af stand til at fortsætte i den hidtidige tjeneste, men som desuagtet vil kunne udføre andet arbejde, således at behovet for at skride til afsked med svageligheds-

pension vil kunne mindskes. I øvrigt er forholdet det, at lovforslaget indeholder garantier imod, at bestemmelserne om kvalificeret svagelighedspension kommer til at påføre staten en uforholdsmæssigt stor pensionsrisiko. Bestemmelserne herom går ud på, at der skal kunne tages forbehold for et nærmere afgrænset tidsrum om, at afsked på grund af følger af en sygdomstilstand, hvis tilstedeværelse er konstateret ved ansættelsen, ikke medfører ret til kvalificeret pension.

Den særlige pensionsgaranti, der tilsikres tjenestemænd gennem reglerne om kvalificeret svagelighedspension, er ifølge forslaget uafhængig af, hvor lang tid den pågældende har haft ansættelse som tjenestemand. Det samme gælder retten til forhøjet pension, når afsked skyldes følger efter tilskadekomst under udførelsen af tjenesten. Derimod vil det være en forudsætning for at få udbetalt ordinær egenpension, hvad enten afsked finder sted på grund af alder, svagelighed eller anden utilregnelig årsag, at bestemte mindstekrav med hensyn til tjenestemandsansættelsens varighed er opfyldt. Det er her lagt til grund, at en tjenestemand for at være sikret adgang til ordinær egenpension i almindelighed skal have haft ansættelse på tjenestemandsvilkår i 10 år.

De hidtidige regler om enkepension er ved bestemmelserne om ægtefællepension foreslået ændret sådan, at retten til pension efter en afdød tjenestemand ustrækkes til også at gælde en mandlig efterlevende ægtefælle. Begrundelsen for denne nyordning ligger i, at mandlige og kvindelige tjenestemænd allerede er ligestillede, for så vidt angår de ansættelsesmæssige og lønmæssige vilkår, lige så vel som mandlige og kvindelige tjenestemænd har samme adgang til at oppebære egenpension. Hertil kommer, at udviklingen har medført, at gifte kvinder i stigende grad udfører selvstændigt erhvervsarbejde, og at dette forhold har fremkaldt et øget behov for pensionssikring til fordel for den anden ægtefælle. På denne baggrund finder jeg det rigtigt, at der nu tages skridt til at gennemføre pensionsmæssig ligestilling mellem mandlige og kvindelige tjenestemænd.

Jeg finder grund til at nævne, at der efter forslaget — i modsætning til, hvad